

ПРЕС КЛИПИНГ

9. септембар 2013.

НАСЛОВИ

Помоћ тражи 630.000 сиромашних;(стр.2)

Нове таксе затварају фирме;(стр.3)

Електронска индустрија: Радници неће ни да чују за катанац;(стр.4)

РБ „Колубара“: За лечење радника 20 милиона динара;(стр.6)

Радници за сутра најавили блокаду општине у Грачаници;(стр.6)

Новца нема ни за плате, програм зависи од донатора;(стр.7)

Двоцифрен скок индустрије, ал' још није као 2008.;(стр.9)

Грађевина пала за трећину;(стр.10)

Најгоре пролазе они који најбоље раде;(стр.11)

Помоћ тражи 630.000 сиромашних

Б. Стјеља

Центрима за социјални рад се сваке године пријављује све више оних који су угрожени. На списку 142.524 грађанина више него пре пет година. Углавном траже новац. Све већи удео деце

Из касе центара за социјални рад плаћени су бесплатни оброци за 399.274 најсиромашнија СВАЂЕ у породици, разводи, тешко сиромаштво... само су неки од главних разлога због којих су грађани Србије куцали на врата центара за социјални рад. Пре само пет година стручњацима се за помоћ обратило 489.179 деце и одраслих, док је у прошлој години то учинило њих чак 631.703. За оволико увећање корисника највећи кривац је углавном - новац.

У Заводу за социјалну заштиту кажу да је чак 295.726 грађана од социјалних радника добило материјалну помоћ, јер нису били у стању да прехране ни себе ни своју породицу. Стална помоћ је подељена на 91.099 адреса, а једнократна помоћ уручена је на 106.726 адреса.

- Од 2007. до данас укупан број корисника постепено расте по свим подручјима Србије, а у односу на 2011. је забележено увећање од пет одсто - каже Живорад Гајић, помоћник директора Завода. - Ипак, највећи пораст корисника је примећен међу онима који су тражили новчану помоћ, и таквих је било чак 32,9 одсто више него 2011.

СТАРИЈИ ЂУТЕ И САМУЈУМЕЉУ корисницима новчане помоћи најмање су заступљене старије особе (12 одсто), иако у центрима за социјални рад кажу да су по правилу управо они најсиромашнији, најчешће живе сами, изоловани од већих градова и без икаквих сродника да им притрче у помоћ. С друге стране, највеће учешће у укупном броју корисника новчане социјалне помоћи имају одрасле особе (59,7 одсто) иако је више од 90 одсто радно способних.

Од 10.00 до 30.000 динара, у просеку, највише су тражили они који су се изненада нашли у тешкој ситуацији из које сами нису могли да изађу, па су 68.874 фамилије добиле новац да купе основне животне намирнице, њих 15.138 је добило помоћ за поправку крова, плаћање рачуна за струју или воду, 2.466 за трошкове лечења, 1.848 за санирање куће која је оштећена поплавом или јаким ветром... Из касе центара за социјални рад плаћени су бесплатни оброци за 399.274 најсиромашнија, 44.600 их је добило помоћ у натури, а 28.629 је добило неку субвенцију...

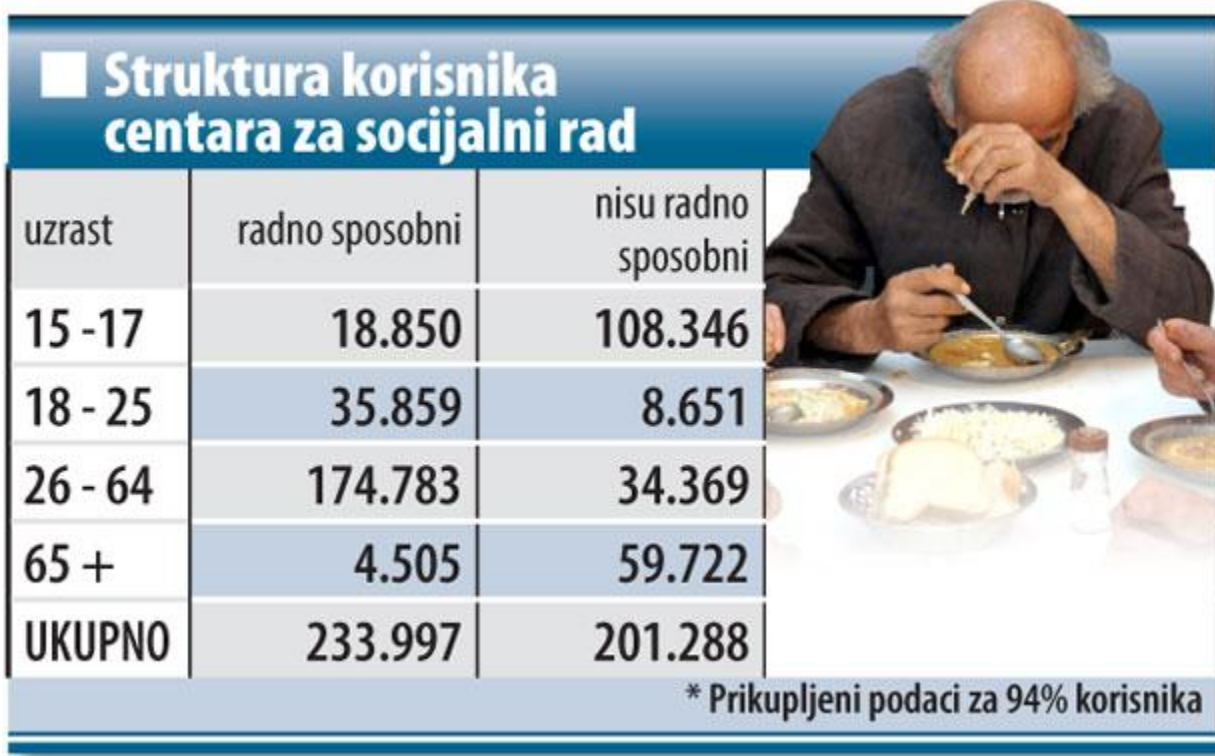
Социјалне раднике, међутим, брине и све значајнији удео деце у укупном броју њихових "клијената". Више од половине оних са којима су радили (102.662) имали су животне тешкоће везане управо за социјалну и материјалну угроженост.

- На другом месту по величини животних проблема деце су сукоби између родитеља који се споре око начина обављања родитељског права - додаје Гајић. - Таквих је било чак 25.000, док су на трећем месту они који су имали проблема са понашањем (15.241). Нису били ретки ни случајеви занемаривања деце (8.829), па ни породичног насиља, јер је 3.058 малолетника било жртва оваквог односа у кући.

ПУНЕ РУКЕ ПАПИРА

СОЦИЈАЛНИ радници су се током прошле године умногоме бавили папирологијом. Кроз њихове руке прошло је укупно 769.625 разних захтева и решења иако је у 173 одељења центара

за социјални рад запослено њих 3.922. Ипак, ови су радници само 46.235 молби одбацили као неосноване и нису пружили затражену помоћ.

САМО ЈЕДАН ЧЕК

У центрима за социјални рад кажу да је међу онима који су добили новац највише оних којим је чек уручен једнократно (36 одсто). С друге стране, право на сталну новчану социјалну помоћ остварило је 30,8 одсто. Временски ограничену новчану социјалну помоћ је добило 19,6 одсто, а најмање је било оних који су добили увећану социјалну помоћ, односно њих 13,5 одсто.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:453055-Nove-takse-zatvaraju-firme>

Нове таксе затварају фирме

Т. Спалевих

Више од 70 општина у Србији подигло цену накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Намет већи просечно 40 одсто. Код појединих предузећа надмашује чак вредност имовине

Више од 70 општина у Србији подигло је у последњих месец и по дана висину накнаде за коришћење градског грађевинског земљишта за око 30 до 50 одсто. Има и драстичних примера да је уплатница „тежа“ за чак 40 пута. Тако се дешава да је годишњи намет на име коришћења земљишта премашао вредност некретнине. То је апсурд, који ће да доведе до гашења неких предузећа, упозорава Драгољуб Рајић, из Уније послодаваца.

- Та накнада се укида 1. јануара 2014. године, али ће за тај износ бити увећан порез на имовину и ово је трик локалних самоуправа да увећају своје приходе - истиче Рајић. - Београд још није подигао цену, чека 1. јануар. Али, имамо пример Нове Вароши, неразвијене општине, која је мотелу код Лимских електрана обрачунала таксу за коришћење земљишта од 2,5 милиона

динара месечно, што је 30 милиона годишње, а тржишна вредност тог објекта је око 200.000 евра. Практично, локалне самоуправе гурају предузећа до затварања, јер то нико неће моћи да плати. Када локална самоуправа изда то решење, а власник не плати, предузећу може да буде блокиран рачун. Не постоје критеријуми на нивоу републике за одређивање тих такси, већ је препуштено свакој локалној самоуправи да ради шта хоће.

Међу тих 70 општина које су подигле цене највише је неразвијених са југа, као и у источној и западној Србији.

НАКНАДА У БЕОГРАДУ
НАКНАДА за коришћење земљишта за стан од 40 квадрата у Београду износи око 1.200 динара годишње. За привреду је тај износ знатно већи и зависи од делатности. Банке плаћају накнаду за коришћење земљишта 26 пута веше него грађани, трговинске радње од 13 до 20 пута више, а кладионице чак 70 пута.

- Имамо и позитиван пример, а то је Крагујевац, који је износ накнаде подигао само за вредност инфлације, јер су схватили да би убили привреду у граду ако драстично подигну цену - наводи Рајић. - Надамо се да ће бити још разумних локалних самоуправа. Шта општине раде, најбоље говори пример када су за мала предузећа укинута фирмарине, па се онда десило да средњим и великим предузећима ова такса поскупи. Ако неко има више трговинских радњи, на пример, уместо да плаћа фирмарину на фирму, морао је да издваја новац за сваки објекат, па се дешавало да уместо 150.000 намет скочи на 600.000 динара. Привредници би за износ тих такси могли да отворе нова радна места, плаћају зараде и порезе. И онда се питамо зашто нема посла, па како када бирократија локалних самоуправа поједе сав новац.

У Аустрији, на пример, на 950 до 1.000 грађана долази један чиновник, а у Србији је тај однос од четири до седам пута већи.

СВЕ У ГРАДСКИ ПОРЕЗ

УНИЈА послодаваца изнеће ускоро предлог за решење проблема око накнада и такси. Највероватније ће бити предложено, као што је пракса у, на пример, Италији, да се читав низ тих накнада обједини у такозвани градски порез и да се утврде критеријуми ко треба да га плаћа. У Италији ту обједињену накнаду плаћају средња и велика предузећа као проценат остварене добити.

- Сваки инвеститор жели тачно да зна шта плаћа Републици, а шта и колико локалној самоуправи да би могао да планира своје пословање у Србији - наводи Рајић. - Сада имамо хаос, од општине до општине се разликују цифре. И не само то, иза сваког ћошка чекају их додатни трошкови.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:453053-Elektronska-industrija-Radnici-nece-ni-da-cuju-za-katanaц>

Електронска индустрија: Радници неће ни да чују за катанац

Д. Миљковић

Некадашњи гигант „Електронска индустрија“, по одлуци Министарства финансија, одлази у стечај, али.... Траже ревизију јер сматрају да земљиште, зграде и остала имовина вреде више од дуговања

ХОЛДИНГ корпорација ЕИ и преостале њене четири фирме - ЕИ ИРИН, ЕИ „Телевизија“, ЕИ „Комерц“ и ЕИ „Метал“ по Акционом плану за окончање реструктурирања друштвених предузећа, који је усвојило Министарства финансија, од пре неколико дана су у стечају, заједно

са још 26 српских фирми. Ипак, још нису окончаће све формалности око стечаја јер је потребно да највећи поверилац, а то је у овом случају Пореска управа, уплати депозит код Привредног суда за покретање стечаја. Уместо да стечај доведе до расплета агоније која траје више од деценију, ситуација се компликује јер су све гласнији захтеви да се одустане од стечаја.

Милош Делибашић, заступник државног капитала у Корпорацији, који представља 97 процената укупног капитала ЕИ, каже да воде борбу против стечаја јер „имовина ових предузећа вреди више од дуговања“.

- Од Владе Србије тражимо ревизију Акционог плана, јер је имовина вреднија од њених дуговања. До краја следеће недеље добијамо ревизорски извештај, који ће потврдити колика је имовина Корпорације и њених зависних предузећа - каже Делибашић, истичући да иза стечаја стоје „интереси политичких кланова да се имовина овог некадашњег гиганта распрода“. - Ако се стечај реализује, држава ће успети да наплати тек седам процената својих потраживања.

Електронска индустрија у Земун пољу има земљиште површине 160 хектара, вредно 30 милиона евра. Део тог земљишта користи Институт за кукуруз из овог места. Имовина у Нишу, око 70 хектара земљишта и 100.000 квадратних метара пословног простора, далеко мање вреди. Власништво „Електронске“ су и тениски терени поред Нишаве, пар стотина метара од центра Ниша, а ЕИ Комерц има објекте у Нишу, Београду, Младеновцу, Краљеву. ЕИ на специјализованом рачуну Агенције за приватизацију има и 154 милиона динара.

МЕСЕЧНА АПАНАЖА Законом је предвиђено да се до средине 2014. године оконча поступак реструктурирања за свих 179 бивших друштвених предузећа, која су више од десет година била заштићена од поверилаца. За субвенционисање им је исплаћено око 750 милиона евра годишње. ЕИ је по овом основу добијао од четири до чак 10 милиона динара месечно.

Противници стечаја најављују и кривичне пријаве због начина на који је „брзински“ спроведен социјални програм.

- Од 17 корака у овом поступку, Министарство је покушало да спроведе само оне крајње, потписивање радника, регулисање докумената и евентуално, њихово касније пријављивање Националној служби за запошљавање. За претходних 14 није било времена. Позвали смо раднике да не подлежу притисцима, а уколико већ јесу, а не желе овакав социјални програм, Кризном штабу могу да дају изјаву да нису били упознати са детаљима и да су сагласност потписали под притиском - наводи Јован Јовановић, председник Самосталног синдиката.

За социјални програм у ових 26 предузећа пријавила су се 643 запослена, којима је овог месеца исплаћено 436,5 милиона динара.

САМО НА ПАПИРУ

Иако Корпорација припада четвртој групи предузећа, у којој су велики привредни системи који отежано послују, али имају будућност, сврстана је у прву групу, уз фирме које практично постоје само на папиру и одмах иду у стечај. ИРИН, „Телевизија“, „Комерц“ и „Метал“ су били окосница за формирање технолошког парка „Технис“.

РБ „Колубара“: За лечење радника 20 милиона динара

Б. П.

Из Фонда солидарности Рударског басена “Колубара” у првих шест месеци око 20 милиона динара издвојено је за лекарске прегледе и лечење радника или чланова њихових породица

ЛАЗАРЕВАЦ - Из Фонда солидарности Рударског басена “Колубара” у првих шест месеци око 20 милиона динара издвојено је за лекарске прегледе и лечење радника или чланова њихових породица. Новчану помоћ добило је око 2.000 радника “Колубаре”. Највише, око 600 захтева за помоћ, упућено је из “Колубаре - Метала”, 370 из “Колубаре - Прераде”, око 270 из Дирекције, 355 из “Колубаре - Услуга”... Око 200 радника Површинског копа “Тамнава - Западно поље” затражило је помоћ у решавању здравствених проблема.

Радници су се обраћали за помоћ у лечењу, куповини лекова, ортопедских помагала. Болести кичме, кардиоваскуларног система и жлезда са унутрашњим лучењем најчешћи су здравствени проблеми. Повећан је број оболелих од карцинома, дијабетеса, душевних и гинеколошких болести.

- Све чешће радници се опредељују за лечење и прегледе у приватним ординацијама или клиникама, јер у државним здравственим установама не добијају одговарајући квалитет услуга - каже Драган Белаћевић, председник Управног одбора Фонда солидарности РБ “Колубара”.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/404115/Radnici-za-sutra-najavili-blokadu-opstine-u-Gracanic>

Радници за сутра најавили блокаду општине у Грачаници

Бета

Бивши радници друштвених предузећа на Косову најавили су да ће сутра поново блокирати зграду Косовског округа и српске општине Приштина измештене у Грачаницу.

Њихов представник Момчило Недељковић рекао је да надлежни у држави Србији нису одржали обећање да после исплате једне минималне зараде од 11.000 динара буду исплаћена још два "минималца" као што је договорено пре 24. августа, када је прекинута блокада зграде.

Подсетио је да су надлежни тада обећали и да ће радници преосталих пет неисплаћених минимални зарада добити током октобра и новембра.

Недељковић је навео да је на централном Косову око 2.850 бивших радника друштвених предузећа добијало од државе минималне зараде до јануара.

Додао је да је после доласка међународних мировних снага 1999. године око 18.000 радника на Косову остало без посла, а њих око 10.000 и данас живи тамо, док је око 8.000 радника у централној Србији и држава је свима исплаћивала минималне зараде.

Недељковић је рекао да је протест у петак пријављен Косовској полицији у Грачаници.

http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/novca_nema_ni_za_plate_program_zavisi_od_donatora.55.html?news_id=2673
[23](#)

Страни студенти који кроз међународну размену дођу у Србију немају исте услове као наши када оду ван земље

Новца нема ни за плате, програм зависи од донатора

У нашој земљи тренутно 230 студената из иностранства стиче праксу у некој од компанија Тек сваки четврти добије прилику да ради, остали суочени са незаинтересованим послодавцима

АУТОР: МИЛИЦА РАДЕНКОВИЋ

Београд - Док студенти из Србије хрле у иностранство на праксу у престижне компаније, студентима из иностранства Србија није професионално омиљена дестинација.

Тренутно у нашој земљи борави око 230 страних практиканата посредством ИАЕСТЕ-а, међународне организације која студентима природних и техничких факултета омогућава усавршавање у иностранству, а највећи број, њих 180, тренутно се налази у Београду.

Наши студенти који оду на праксу у иностранство могу да рачунају на одличне услове рада, месечну плату која покрива трошкове живота, али и значајну референцу у си-ви-ју која им може отворити многа врата након завршетка студија. На другој страни, њихове стране колеге које долазе у Србију из истог разлога често заврше у немотивисаном радном окружењу без новчане надокнаде. Због општег мањка новца за финансирање ове врсте мобилности, као и због незаинтересованост послодаваца да их упуте у посао и пренесу знање, страни студенти у Србији често имају лошије услове за рад и свакодневни живот од својих колега који су се одавде отиснули у западне земље.

- Од 180 страних студента који се налазе тренутно на пракси у Београду, можда њих педесетак има прилику да заиста нешто и ради. Код нас још увек влада лош однос према младима који се доживљавају или као конкуренција или као недовољно образовани да раде посао. Старије колеге као да не схватају да учећи млађе послу и себе продужавају кроз њих - објашњава Драган Вукићевић, директор националног одбора ИАЕСТЕ-а за Србију.

Саскиа, студенткиња из Немачке, која је била на практичном усавршавању у Институту Винча, каже да пре није пуно знала о нашој земљи, док сада, након боравка и обиласка суседних земља, много боље познаје и историју и културу Балкана. И поред позитивних утисака које ће понети, јер су „сви веома љубазни“, истиче да је током праксе „могла више да уради, али да због сезоне одмора није добијала пуно радних задатака“.

У Србији поред Београда, највише страних практиканата има у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, док у Косовској Митровици борави троје студента. У зависности од стеченог знања и области интересовања они обављају стручну праксу у фирмама или институтима и факултетима. Међутим, како постоје фирме и институције које не дају новчану надокнаду за рад страних практиканата, док и оне које плаћају, то чине неуједначено, обезбеђивање средстава за њихов боравак у Србије постаје ствар сналажљивости.

- Неки плате више, неки мање. Заједно са тим новцем и новцем који добијемо из различитих фондова успевамо да студентима обезбедимо смештај, исхрану и бесплатан превоз, као и цепарац у износу од 50 евра месечно - објашњава Вукићевић.

Канцеларија ИАЕСТЕ-а у Србији постоји од 1952. године и до данас је послала 17.000 наших студената у иностранство на стручну праксу, док је наша земља примила око 12.000 страних студента. Један од основних разлога због кога сваке године шаљемо више студента него што примамо јесте недостатак сигурних извора финансирања ове врсте размене.

По речима Вукићевића, за нормално функционисање канцеларије потребно је на годишњем нивоу издвојити између 10 и 15 милиона динара. Међутим, како је у последњих 12 година Канцеларија само три пута добила помоћ од надлежних министарстава, обезбеђивање средстава углавном подразумева потезање личних контаката и проналажење донатора.

Знање, искуство и радно искуство које наши студенти добију током праксе у иностраним компанијама омогућава им да се запосле у престижним светским компанијама, али и да стечено знање пренесу у Србију, што показује и пример компаније Нордеус, коју су основали учесници ИАЕСТЕ програма.

- Међународна мобилност студента доноси доста и студентима и земљи. Ово је најјефтинији начин да студент „отме знање“ и да представи своју земљу у свету, али и да створи значајну мрежу контаката која је предуслов сваке међународне сарадња - закључује Вукићевић.

Великим компанијама не требају млади

Још један од проблема са којим се суочава ИАЕСТЕ у организацији праксе за стране студенте јесте и чињеница да велике компаније нису заинтересоване за сарадњу. „Компаније попут Мајкрософта нису заинтересоване да приме стране студенте на праксу. Они траже наше младе људе који су завршили студије и већ стекли солидно искуство, а пошто постоји велики број таквих, они просто не желе да примају странце“, објашњава Вукићевић.

Двоцифрен скок индустрије, ал' још није као 2008.

Индустријска производња у Србији овог лета забележила је значајан раст: у јулу је била већа за 12,5 посто у односу на исти месец прошле године, док је од почетка ове године до краја јула повећана за 5,4 процента у односу на упоредни период лане. У односу на просек 2012. године, индустријска производња је овог јула била већа за 8,6 посто, саопштио је Републички завод за статистику.

Ипак, упркос добром тренду, ниво индустријске производње у земљи и даље “веома далеко” од времена пре почетка кризе, 2008. године, каже за “Дневник” економиста др Драгован Милићевић.

- Имамо драстичан пад учешћа индустријске производње у укупном домаћем производу - објашњава Милићевић, напомињући да је пре почетка кризе тај удео био око 21 одсто, да би до данас пао на 14 - 15 процената.

- Дакле, имамо двоструки пад, и БДП-а и учешћа индустрије у њему - указује наш саговорник.

Како је саопштио Републички завод за статистику, посматрано по секторима, у јулу 2013. у односу на исти месец прошле године, највећи раст од 22,2 процента забележио је сектор снабдевања електричном енергијом, затим прерађивачка индустрија (11,2 одсто) и рударство (2,2 одсто). По наменским групама, прошлог месеца је у односу на јул претходне године остварен раст у производњи капиталних производа за 63,9 посто, енергије за 30,9, трајних производа за широку потрошњу за 16,8 и интермедијарних производа, осим енергије, за 1,1 проценат, док је пад од 6,5 одсто забележен у производњи нетрајних производа за широку потрошњу. Највећи утицај на раст индустријске производње у јулу 2013. у поређењу са истим месецом прошле године имали су производња моторних возила и приколица, производња деривата нафте, електричне енергије, основних фармацеутских производа и препарата, и производња хемикалија и хемијских производа.

- Такви показатељи су очекивани, пре свега то што су на раст индустријске производње највећи утицај имали производња струје и аутомобила - коментарише Милићевић. Он каже да је веома добро то што велики утицај на раст индустрије има извозни сектор, што се пре свега односи на “Фијат аутомобиле” из Крагујевца.

- Проблематично је то што је покривеност увоза извозом у ауто-индустрији веома мала. Вредност увоза компоненти за аутомобиле чини малтене 80 одсто вредности извоза аутомобила, што значи да ми ту практично немамо додатну вредност, све што се заради иде на плате радницима и дажбине држави - објашњава наш саговорник.

Он додаје да би на раст БДП-а до краја године могао додатно позитивно да утиче раст извоза цереалија: у претходном периоду имали смо драстичан пад извоза кукуруза због проблема са афлатоксином, а пошто је тај проблем сада решен очекује се повећање извоза ове робе.

- Само извоз може да нам подигне БДП, пошто домаћа потрошња већ дуго времена стагнира - указује Милићевић.

Подсетимо, за ову годину се процењује да ће БДП Србије расти по стопи од 1,7 до два одсто, након пада сличне вредности у прошлој години.

В. Чворков

Извозе „Фијат”, НИС, „Тигар”...

Прво место на листи 15 највећих извозника из Србије у осам месеци ове године заузела је компанија Фијат аутомобили Србија са 952,4 милиона евра, објавило је Министарство финансија. На листи највећих извозника од јануара до августа следе Нафтна индустрија Србије са извозом од 183,2 милиона евра, „Тигар гуме” из Пирота са 162,1 милионом, панчевачка ХИП Петрохемија са 140,8 милиона и вршачки „Хемофарм” са 101,3 милиона. Следеће на листи је „Горење” са 86,5 милиона евра, „Таркет” из Бачке Паланке са 84,8 милиона, РТБ инвест из Бора са 83,5 милиона, „Бол паковање Европа” - 79,8 милиона и „Јура корпорација” са 75,3 милиона, пренело је министарство податке Управе царина.

Међу највећим извозницима су и „Импол Севал” из Севојна, „Голден лејди” из Белошевца, „Тетрапак” из Београда, „Сирмијум стил” из Сремске Митровице и „Леони” из Прокупља.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/gradjevina-pala-za-trecinu>

Грађевина пала за трећину

Пошта Србије најмање једном годишње организује јавну продају неиспоручивих пошиљки, а иако се ради о половној роби, интересовање купаца је веће од очекиваног.

На једној од таквих продаја, за коју је било планирано да траје сат, требало је скоро два сата да 249 артикала заврше у рукама око 50 купаца, а остварени приход је износио 13.967 динара, пише “Поштански гласник”.

Највише је било гардеробе, али су могле да се купе и књиге, као и апарат за кафу.

Како је Тањуг у речено у Пошти Србије, неиспоручиве пошиљке могу бити нерегистроване писмоносне пошиљке (обична писма) и регистроване писмоносне пошиљке (препоручене, вредносне...), пакети и експрес пошиљке.

Пошиљка постаје неиспоручива уколико је прималац непознат или одбија њен пријем, као и у случајевима непотпуне адресе, када прималац није на назначеној адреси дужи период или се преселио, ако је преминуо...

Проблем настаје и када није написана адреса оног ко шаље, па пошиљка не може да му се врати.

После истека рока који је предвиђен за чување, организује се јавна продаја предмета из неиспоручивих пошиљки, док се препоручене и вредносне уништавају.

Јавна продаја се организује најмање једном годишње, односно када се за то укаже потреба.

Најгоре пролазе они који најбоље раде

Уредба о капитацији није донела оне резултате које је Министарство здравља очекивало, а синдикат који добро познаје ситуацију на терену и традиционалан однос лекара и пацијената, од почетка примене Уредбе указује на све тешкоће и ограничавајуће елементе које доноси капитациона формула -

каже председница покрајинског Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Војводине др Дуња Циврић. - Наравно да нам је у интересу да лекари који добро раде свој посао буду награђени, али капитациона формула то не омогућава. Штавише, лекари који највише раде, по овој формули најлошије пролазе, а са њима исто тако лоше пролазе и њихове медицинске сестре које ни у једном сегменту свог рада не могу значајније да допринесу и свом материјалном бољитку.

Капитација је у наше здравству ушла прво као пројекат Министарства здравља Србије и Европске уније "Подршка примени капитације у примарној здравственој заштити у Србији". Пројекат је финансирала Европска унија. Активности су започеле септембру 2007. године, а сам пројекат је завршен крајем 2010. Капитација подразумева, између осталог, плаћање здравствених услуга на бази броја опредељених пацијената за сваког лекара. Међутим, овакав начин плаћања медицинских радника у примарној здравственој заштити није наишао на добар пријем нити је, како кажу здравствени радници, оправдао своје постојање.

- Посебно указујемо да су нарушени основи принципи једнакости, безбедности и доступност исте здравствене заштите за све. То су елементи на које конструктивно указујемо, али сем једног иницијалног састанка који је организован ради праћења ефеката Уредбе, Министарство здравља није показало никакав изглед да се капитациона формула суштински мења - каже наша саговорница.

Да су изостали ефекти примене Уредбе, у смислу праведног награђивања здравствених радника на основу радног учинка и унапређења квалитета здравствених услуга на примарном нивоу, један је од закључака недавно одржаног састанка на којем су присуствовали представници Лекарске коморе Србије, Синдиката лекара и фармацеута Србије, Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Удружења лекара опште/породичне медицине Србије. Како је речено, једини стварни ефекат Уредбе је прегломазна администрација, прекомпликован систем обрачуна и све веће незадовољство и изабраних лекара и пацијената. Изабрани лекари у различитим деловима земље, али и у различитим здравственим установама у истим деловима Србије, имају значајно различите учинке и радно оптерећење, што за последицу има нелогичне и нереалне оцене њиховог рада. Како нема адекватних стандарда и норматива за дефинисање обима и структуре рада изабраних лекара, на шта Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити стално упозорава и указује, доводи до различитог квалитета здравствене заштите коју добијају грађани у домовима здравља у Србији. Тако долази у питање и поштовање основних начела дефинисаних Законом о здравственој заштити: приступачности, правичности, свеобухватности, сталног унапређења квалитета и ефикасности.

Ј. Барбузан

Кад лекар нема пацијената, ни сестра не напреду